

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
11.07.2022. – 15.07.2022.

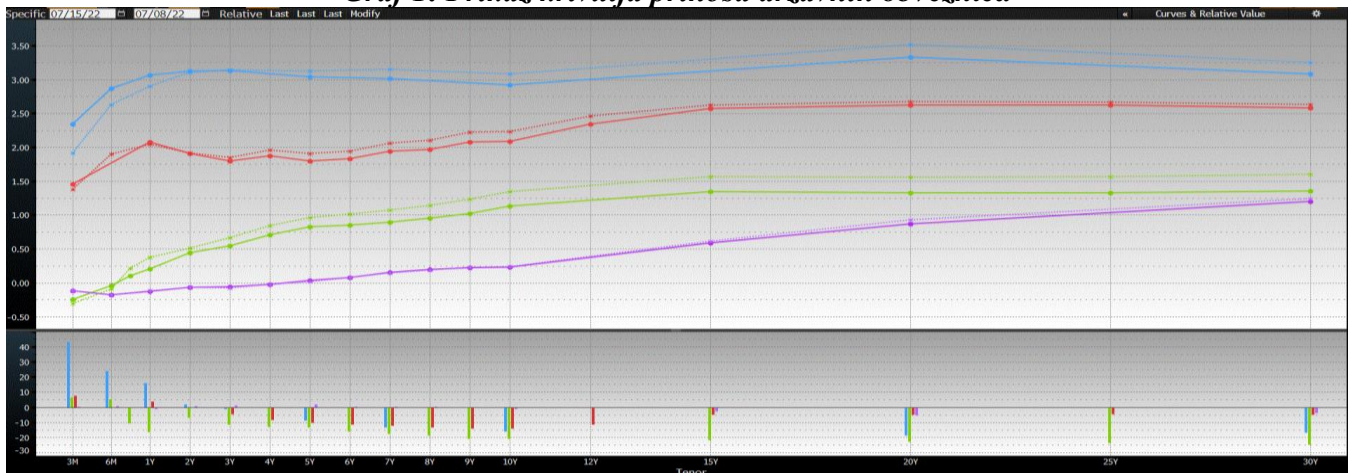
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	8.7.22	-	15.7.22	8.7.22	-	15.7.22	8.7.22	-	15.7.22	8.7.22	-	15.7.22
2 godine	0,53	-	0,47	3,10	-	3,12	1,93	-	1,92	-0,07	-	-0,06
5 godina	0,97	-	0,83	3,12	-	3,03	1,91	-	1,81	0,02	-	0,04
10 godina	1,35	-	1,13	3,08	-	2,92	2,23	-	2,09	0,24	-	0,24

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	8.7.22	-	15.7.22
3 mjeseca	-0,266	-	-0,172
6 mjeseci	-0,092	-	-0,040
1 godina	0,408	-	0,245

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 15.07.2022. godine (pune linije) i 08.07.2022. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Izražena volatilnost kretanja prinosa obveznica eurozone bila je prisutna i u protekloj sedmici, pa je tokom prva dva dana došlo do značajnog pada prinosa, koji su u naredna dva dana korigovani naviše, da bi na kraju sedmice ponovo zabilježili određeni pad. Na sedmičnom nivou prinosi njemačkih obveznica su smanjeni između 6 i 21 bazna poena, s tim da su najveće promjene zabilježene na prednjem dijelu krive prinosa. Neizvjesnost političke situacije u Italiji, do koje je došlo krajem sedmice uticala je na rast prinosa obveznica ove članice eurozone na prednjem i srednjem dijelu krive prinosa, dok su prinosi na desetogodišnje obveznice blago smanjeni za jedan bazni poen. Premijer Italije Draghi je u četvrtak podnio ostavku, ali predsjednik Mattarella nije prihvatio istu, te je od njega zatražio da se obrati Parlamentu kako bi dobio jasniju sliku političke situacije. Na izražene dnevne promjene i dalje je uticala zabrinutost da bi ekonomije mogle da zapadnu u recesiju, kao i neizvjesnost vezano za tempo povećanja kamatnih stopa vodećih centralnih banaka. Pored toga, u Evropi se sve više posvećuje pažnja riziku mogućeg manjeg dotoka prirodnog gasa iz Rusije, pa čak i opciji potpune obustave.

Takođe, deprecijacija EUR u odnosu na USD, pri čemu je kurs EURUSD zabilježio nivo ispod pariteta, uticala je na pad prinosa obveznica ove regije.

Ove sedmice se održava sjednica ECB na kojoj se, u skladu sa ranijim najavama, očekuje prvo povećanje kamatnih stopa za 25 baznih poena. Guverner Centralne banke Francuske De Galhau je izjavio da „ECB pažljivo prati kurs eura, jer je to važno za cijene“, te da je odnos kursa više na strani snažnog dolara nego slabog eura. Takođe, glasnogovornik ECB je izjavio da ECB ne cilja određeni nivo kursa i da je ECB „pažljiva vezano za mogući uticaj kursa na inflaciju“ u skladu sa mandatom cjenovne stabilnosti. Deprecijacija eura koja je prisutna u posljednje vrijeme bi mogla dovesti ECB u nepovoljan položaj, jer bi omogućavanje daljeg pada vrijednosti valute moglo uticati na dodatni rast ionako rekordno visoke inflacije. Istovremeno, brža povećanja kamatnih stopa kao odgovor na slabost kursa, bi takođe, mogla negativno da utiču na ekonomski rast, posebno sa ekonomijom koja se suočava sa mogućnošću recesije i manjkom ponude prirodnog gasa.

EU je Hrvatskoj dala posljednje odobrenje potrebno za pristupanje eurozoni, pa će se od 1. januara 2023. godine Hrvatska pridružiti eurozoni i postati 20. članica.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	MAJ	0,3%	1,6%	-2,5%
2.	Trgovinski bilans – EZ (u milijardama EUR)	MAJ	-35,0	-26,0	-31,8
3.	Trgovinski bilans – Holandija (u milijardama EUR)	MAJ	-	5,5	4,6
4.	ZEW indeks očekivanog povj. investitora – Njemačka	JUL	-40,5	-53,8	-28,0
5.	Maloprodaja – Italija (G/G)	MAJ	-	7,0%	8,3%
6.	Obim maloprodaje – Finska (G/G) final.	MAJ	-5,1%	-4,3%	-2,2%
7.	Stopa inflacije – Njemačka (final.)	JUN	8,2%	8,2%	8,7%
8.	Stopa inflacije – Francuska (final.)	JUN	6,5%	6,5%	5,8%
9.	Stopa inflacije – Finska	JUN	-	7,8%	7,0%
10.	Stopa inflacije – Španija (final.)	JUN	10,0%	10,0%	8,5%
11.	Stopa inflacije – Italija (final.)	JUN	8,5%	8,5%	7,3%
12.	Stopa inflacije – Irska	JUN	-	9,6%	8,3%
13.	Stopa inflacije – Portugal (final.)	JUN	9,0%	9,0%	8,1%
14.	Indeks veleprodajnih cijena – Njemačka (G/G)	JUN	-	21,2%	22,9%

SAD

Tokom protekle sedmice je objavljeno da je stopa inflacije u SAD tokom juna neočekivano povećana za 9,1% na godišnjem nivou (očekivano 8,8%), nakon prošlomjesečnih 8,6%. Ovo je ujedno i najveći rast ovog indikatora u posljednjih 40 godina. Podaci o inflaciji su ukazali na nastavak rasta inflatornih pritisaka, te potvrdili očekivanja da će Fed nastaviti sa agresivnim pooštavanjem monetarne politike u narednom periodu. Pod uticajem jačanja inflatornih pritisaka tržišni učesnici su povećali očekivanja vezana za agresivnije zaoštavanje monetarne politike Fedu, te se očekuje mogući rast referentne kamatne stope od 100 baznih poena. Takođe, USD je nastavio aprecirati u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD tokom protekle sedmice zabilježio nivo ispod pariteta, što je ujedno i najniži nivo ovog kursa u posljednjih 20 godina.

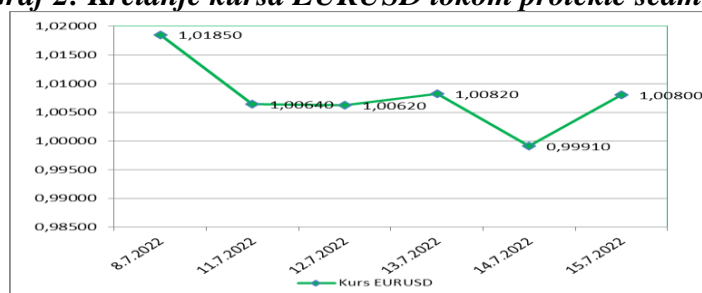
Nekoliko zvaničnika Fedu je dalo komentare pred narednu sjednicu FOMC-a koja se održava 27. jula. Predsjednica Fedu Daly iz San Franciska je izjavila da je tržište rada i dalje snažno uz previsoku inflaciju, ali da Fed radi na smanjenju inflacije bez usporavanja ekonomije. Predsjednik Fedu iz Atlante Bostic je izjavio da povećanje referentne kamatne stope od 75 baznih poena u junu treba smatrati velikim pomakom u odnosu na protekla iskustva i da je Fed više za to da tranzicija politike bude uredna. Bostic je upozorio da bi se dramatično povećanje kamatnih stopa moglo negativno reflektovati na aspekte ekonomije, doprinoseći većoj neizvjesnosti. Predsjednik Fedu iz St. Luisa Bullard je izjavio da ne smatra da je hitno povećanje referentne kamatne stope od 100 baznih poena u julu. Ministrica finansija Yellen je izjavila da bi, imajući u vidu nedavne volatilnosti na deviznom tržištu, tržišta u razvoju i zemlje sa niskim dohotkom mogle u nekim situacijama imati koristi od upravljanja tokovima kapitala i deviznih intervencija praćenih monetarnom, fiskalnom i makroprudencionalnom politikom, ali je ipak pozvala tržišta u razvoju koja se suočavaju sa nestabilnim tokovima kapitala da se konsultuju sa MMF-om kada razmatraju kontrolu kapitala i valutne intervencije.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni
					period
1.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite	8. jul	-	-1,7%	-5,4%
2.	Stopa inflacije (G/G)	JUN	8,8%	9,1%	8,6%
3.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	JUN	10,7%	11,3%	10,9%
4.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	9. jul	235.000	244.000	235.000
5.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih	2. juli	1.380.000	1.331.000	1.372.000
6.	Indeks povjerenja u prerađivačkom sektoru	JUL	-2,0	11,1	-1,2
7.	Maloprodaja (M/M)	JUN	0,9%	1,0%	-0,1%
8.	Industrijska proizvodnja (M/M)	JUN	0,1%	-0,2%	0,0%
9.	Iskorištenost kapaciteta	JUN	80,8%	80,0%	80,3%
10.	Indeks raspoložena potrošača Un. Iz Mičigena (prelim)	JUN	50,0	51,1	50,0

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio pad sa nivoa od 1,0185 na nivo od 1,0080.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Protekla sedmica u Velikoj Britaniji obilježena je izborima za novog premijera, nakon što je Johnson podnio ostavku na ovu poziciju. Početkom sedmice pojavilo se 11 kandidata za ovu poziciju, te se nastojao suziti ovaj broj. Do kraja sedmice, kako su tekli krugovi izbora, ostala su tri kandidata za ovu poziciju i to bivši ministar finansija Sunak, ministrica inostranih poslova Truss i bivši ministar odbrane Mordaunt. Najveće izgleda za premijersku poziciju trenutno ima Sunak. Konzervativna partija će 5. septembra objaviti ime osobe koja će zauzeti premijersku poziciju.

Prilikom obraćanja pred Parlamentom Velike Britanije guverner BoE Bailey je izjavio da su rizici po ekonomiju Velike Britanije pomiješani, ali da nije zabrinut za bankarski sistem zemlje. Pored toga, Bailey je izjavio da će inflacija oštro biti smanjena u narednoj godini, te očekuje da će se u naredne dvije godine vratiti na ciljani nivo od 2%.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni
					period
1.	GDP (M/M)	MAJ	0,1%	0,5%	-0,2%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G)	MAJ	-0,3%	1,4%	1,6%
3.	Prerađivački sektor (G/G)	MAJ	0,3%	2,3%	1,3%
4.	Građevinski sektor (G/G)	MAJ	4,3%	4,8%	3,1%
5.	Uslužni sektor (M/M)	MAJ	0,1%	0,4%	-0,2%
6.	Trgovinski bilans (u mlrd GBP)	MAJ	-20,550	-21,445	-21,522

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast sa nivoa od 0,84639 na nivo od 0,85015, dok je kurs GBPUSD smanjen sa nivoa od 1,2033 na nivo od 1,1855.

JAPAN

Tokom protekle sedmice, JPY je naglo deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast na nivo od 139,0, što je najveći nivo u posljednje 24 godine, usljed jačanja USD nakon objavljenih podataka o stopi inflacije u SAD.

Japanska tržišta su ojačala nakon snažne pobjede koalicije vladajuće stranke LDP premijera Kishide i njegovog partnera Komeita na izborima za Gornji dom koji su održani u nedjelju. Premijer Kishida i lider Komeito su se dogovorili da održe svoje partnerstvo, nakon čega je premijer Kishida izjavio da je odlučan da radi na izmjeni Ustava i drugih prioretetnih političkih pitanja kojima se bavio nekadašnji premijer Abe. Guverner BoJ Kuroda je istakao da se ekonomija Japana oporavlja, iako se suočava sa velikom neizvjesnošću, te da će se nastaviti sa trenutnim monetarnim olakšicama, ali neće oklijevati da se preduzmu dodatni koraci za ublažavanje, ako bude potrebno. Fokus trenutnih političkih dešavanja Japana je usmjeren ka BoJ i tome ko će naslijediti trenutnog guvernera BoJ Kurodu, zajedno sa zamjenicima Amamiya i Wakatabe, čiji mandati ističu u proljeće 2023. godine. Mogući kandidati za koje se očekuje da će zamijeniti Kurodu su bivši zamjenik guvernera Nakaso, sadašnji zamjenik guvernera Amamiya i predsjednik ADB-a Asakawa.

Ministar finansija Suzuki je na sastanku zemalja grupe G20 na Baliu izjavio da je Vlada Japana zabrinuta zbog nedavnog naglog slabljenja JPY, te da će nastaviti da prate „iznenadna“ kretanja na tržištu „sa velikim osjećajem hitnosti“, napominjući da iza nedavnih kretanja JPY stoje špekulanti. Suzuki je dodao da rastuće cijene energije i hrane pogađaju najugroženije stanovništvo, te da će Vlada na odgovarajući način odgovoriti deviznom tržištu kroz blisku komunikaciju sa vlastima drugih zemalja i da je izuzetno važno da se devizni kurs kreće stabilno i da odražava stabilne ekonomske osnove. Očekuje se da će BoJ nastaviti snažno monetarno ublažavanje kako bi podržali krhku ekonomiju Japana, ističući da razlike u kamatnim stopama utiču na slabljenje JPY.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Monetarni agregat M2 (G/G)	JUN	3,1%	3,3%	3,1%
2.	Monetarni agregat M3 (G/G)	JUN	2,8%	3,0%	2,9%
3.	Osnovne mašinske porudžbine (G/G) prelim.	MAJ	5,6%	7,4%	19,0%
4.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	JUN	8,9%	9,2%	9,3%
5.	Industrijska proizvodnja (G/G) final.	MAJ	-	-3,1%	-4,9%
6.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	MAJ	-	9,2%	0,0%
7.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	MAJ	0,5%	0,8%	1,2%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast sa nivoa od 138,65 na nivo od 139,63. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast sa nivoa 136,10 na nivo od 138,57.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u utorak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 104,79 USD (102,89 EUR).

Tokom protekle sedmice cijena nafte je imala tendenciju pada. Blagi pad je zabilježen na zatvaranju tržišta u ponedjeljak, uglavnom zbog očekivanog slabljenja tražnje usljed širenja zaraze Covid19 u Kini. Snažniji pad cijene zabilježen je u utorak, kada je dnevni pad iznosio skoro 8% što je uticalo na to da se cijena nafte nađe na najnižem nivou od 11. aprila, sve zbog uvedenih ograničenja u Kini zbog širenja virusa Covid19.

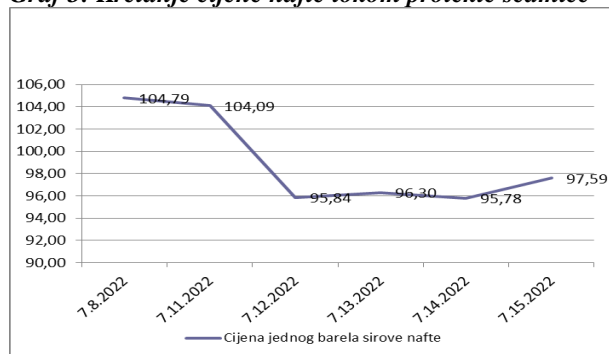
EIA je objavila da su zalihe nafte u SAD tokom prošle sedmice povećane. Mađarska je proglasila vanredno stanje u energetici, te će limitirati subvencije za komunalne usluge.

Tokom sedmice cijena nafte se održavala na nivou od oko 95 USD po barelu pod uticajem očekivanog agresivnog povećanja kamatnih stopa od strane Feda, ali i zbog opšteg pada cijena dobara zbog turbulencija na kineskom tržištu nekretnina.

Krajem sedmice cijena nafte je povećana nakon što je Reuters objavio vijest da SAD ne očekuje da će Saudijska Arabija odmah povećati proizvodnju nafte, te je fokus na ishodu narednog sastanka OPEC+. Ove vijesti se pojavljuju u momentu kada se posjeta američkog predsjednika Bidena Bliskom istoku približava kraju. Cijena prirodnog gasa u Evropi je smanjena, jer su se norveški tokovi vratili u normalu, nakon neplaniranih isključenja početkom sedmice.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 97,59 USD (96,82 EUR). Zabilježen je sedmični pad cijene od 6,87%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

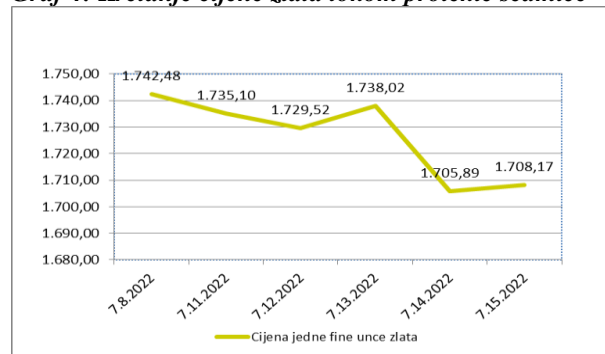

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.742,48 USD (1.710,83 EUR).

Tokom protekle sedmice cijena zlata je imala tendenciju pada, koja je bila izražena od sredine sedmice. Početkom sedmice cijena zlata je postepeno smanjena, prateći aprecijaciju dolara, ali i u iščekivanju podataka o inflaciji u SAD koji su trebali ukazati na stepen daljeg rasta referentne kamatne stope Feda. U srijedu je cijena bila veoma volatilna, te je tokom trgovanja dostizala cijenu od oko 1.707 USD po unci, što je najniže u posljednjih godinu dana, a rezultat je aprecijacije USD nakon što su objavljeni podaci za inflaciju u SAD koji su bili veći od očekivanih. Ipak, do zatvaranja tržišta cijena je povećana, te je na kraju trgovanja zabilježena veća cijena za 0,49% u odnosu na dan ranije. Do kraja sedmice cijena zlata je bila pod snažnim uticajem očekivanja ishoda julskog sastanka Feda, na kojem se očekuje još jedno povećanje referentne kamatne stope od 75 ili čak i 100 baznih poena. Pojedini članovi FOMC-a smatraju da bi bilo potrebno veće povećanje, ukoliko podaci pokažu da se tražnja ne smanjuje dovoljnom brzinom da uspori inflaciju. Evropska komisija je u petak uvela posljednju rundu sankcija protiv Rusije, što je sedmi paket sankcija koji je uveden od kada je Rusija izvršila invaziju na Ukrajinu. Sankcije podrazumijevaju zabranu uvoza zlata iz Rusije uz produženje postojećih sankcija do januara 2023. godine.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.708,17 USD (1.694,61 EUR). Cijena zlata je zabilježila sedmični pad od 1,97%, što je šesta sedmica zaredom da cijena bilježi pad.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.